7 Νοεμβρίου 2015

Αρετές και πάθη μέσα στην Οικογένεια

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Μητροπ. Λεμεσού Αθανάσιος

Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Αθανασίου

Το πρώτο λοιπόν πάθος, η κενοδοξία ή καλύτερα ο εγωισμός, είναι η πηγή και ρίζα όλης της μεταπτωτικής διαστροφής και αμαρτίας. Η κενοδοξία τυφλώνει το νου

και εκδιώκει το φωτισμό του Θεού, με αποτέλεσμα να ρίχνει τον άνθρωπο σε φοβερά λάθη, γιατί λειτουργεί μέσα μας σαν θανατηφόρα μέθη, που σπρώχνει στο βάραθρο της αποτυχίας. Η κενοδοξία αγνοεί και αδυνατεί να συλλάβει την πραγματικότητα και ζει σε κόσμους ψεύτικους, φτιαγμένους με την αρρωστημένη εγωπαθή φαντασία.

Αυτό το ολέθριο πάθος θεραπεύεται μέσα στο χώρο της οικογένειας και της ανοχής, υπομονής και συμβολής του άλλου ανθρώπου. Όταν δεν αρκείται κανείς στις δικές του κρίσεις και αποφάσεις, αλλά ταπεινώνεται και δέχεται τις απόψεις των άλλων και υπακούει κόβοντας και θυσιάζοντας το δικό του θέλημα, τότε αρχίζει έτσι να βγαίνει από τα στενά και ασφυκτικά δεσμά του εγωισμού και να πλανιέται μέσα στον ελεύθερο χώρο της ταπεινώσεως.

Η ταπείνωση είναι το περιεχόμενο της καρδιάς του Χριστού μας, που συμβαδίζει πάντοτε με μόνιμο σύντροφο την πραότητα. Αυτές οι δύο αρετές , η τα-πείνωση και η πραότητα είναι οι απαραίτητοι στύλοι που συγκρατούν ολόκληρο το οικοδόμημα της οικογένειας, που πρέπει να αντέξει στις εσωτερικές και εξωτερικές θύελλες και πιέσεις. Μέσα στον κύκλο της οικογένειας, όπου οι σω-ματικές και οι πνευματικές ηλικίες είναι ποικίλες και διέρχονται ιδιόμορφες αλλοιώσεις, η πραότητα αποτελεί τη συνδετική υλη που συγκροτεί και συνέχει τα μέλη της οικογένειας και τα οδηγεί ήρεμα και σταθερά στην καθολική και τε-λείωση και ωριμότητα.

Δεύτερο πάθος καταστρεπτικό, που γεννάται από το προηγούμενο και το ακολουθεί όπως η σκιά το σώμα, είναι η φιλαυτία. Η άλογη φιλία του εαυτού μας, η λατρεία του εγώ, που απαιτεί να περιστρέφει τα πάντα γύρω από τη δική μας αρέσκεια και προτίμηση. Η φιλαυτία είναι ο άκρατος ατομισμός σε όλη την έκτασή του, που διαλύει κάθε κοινωνικότητα και δεσμό λόγω της αδυναμίας να αρνηθεί κανείς τον εαυτό του.

Η φιλαυτία γεννά την ανταρσία και την ιδιορρυθμία και γινόμαστε δυστυχώς μάρτυρες καθημερινών οικογενειακών ναυαγίων, που, εάν θελήσουμε να δούμε τις αιτίες, θα διαπιστώσουμε ότι αυτές δεν είναι άλλες από τον ατομισμό, τη φι-λαυτία και την ιδιορρυθμία, είτε των συζύγων μεταξύ τους, είτε των παιδιών στις σχέσεις μαζί τους. Όταν “μέτρον πάντων” των κινήσεων και των αισθημάτων μας είναι το άτομό μας, η αρέσκεια και η ανάπαυσή μας, τότε καταλαβαίνουμε πολύ καλά το λόγο των πολλών διαζυγίων που δημιουργεί ερείπια και τραύματα με μόνες τις καθιερωμένες πλέον προφάσεις “αυτό δεν μου αρέσει, δεν με εκφράζει, δεν με καταλαβαίνει, δεν ταιριάζουμε”. Η φιλαυτία μάς κάνει σκλη-ρούς και

ανάλγητους ουσιαστικά τυφλούς και αναίσθητους, γιατί προκειμένου να ικανοποιήσει τον εαυτό της αδιαφορεί για οτιδήποτε άλλο ήθελε συμβεί, για οιαδήποτε τραύματα και ερείπια και αν δημιουργηθούν στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και κυρίως στα παιδιά.

Φάρμακο κατά της φιλαυτίας ορίζουν οι άγιοι πατέρες την ανιδιοτελή αγάπη. Αγάπη που δίδει τη ζωογόνο δύναμη να αποθάνει το “εγώ” για να ζήσει το “εσύ” μέσα στην κοινωνία του “εμείς”. Η αγάπη “ου λογίζεται τα εαυτής” και έχει διδάσκαλό της το Χριστό, που παρέδωσε “εαυτόν υπέρ της κόσμου ζωής” και έτσι ανέστησε την ’Εκκλησία.

Η αγάπη είναι η κένωση του εαυτού μας και η ανασυγκρότηση του προσώπου μας, γιατί αυτή είναι η κατ’ εξοχήν υγιής κίνηση της ψυχής. Για να μπο-ρέσομε όμως να “κενώσωμεν εαυτούς” και να γίνομε πλήρεις ζωής, τότε η αγάπη πρέπει να στραφεί πρώτα προς το Θεό και δι’ Αυτού στον άνθρωπο και την κτίση ολόκληρη. Γι’ αυτό επιβάλλεται η εν Χριστώ ζωή στα μέλη της οικογενείας, ώστε να καταλάβουν καλά ποιό το αληθινό νόημα της αγάπης, πώς ξεκινά και πού καταλήγει, ποιά είναι η σωστή τροχιά και πορεία της, ώστε να είναι αγνή και απαλλαγμένη αρρωστημένων συναισθημάτων και ατομικών κρι-τηρίων.

Το τρίτο πάθος, που σαν ισχυρός κρίκος ενώνεται με την προηγούμενη αλυσίδα, είναι κατά τους Πατέρες η φιληδονία.

Η φιληδονία στη γενική της μορφή σαν άρνηση κάθε είδους φιλοπονίας, κόπου και στερήσεως για το καλό των άλλων, αλλά και σαν απολυτοποίηση και θεοποίηση της ηδονής. Οι ρίζες της βρίσκονται στην ψυχική ασθένεια της πτώ-σεως και το σκοτισμό του μακράν του Θεού νου, με προεκτάσεις και επιδράσεις στο σώμα του ανθρώπου που είναι “ναός του Αγίου Πνεύματος” και “μέλος Χριστού”.

Πηγή: imlemesou.org